

навпаки - учні, які відчувають задоволення на уроках, працюють на них заради свого фізичного вдосконалення.

Студенти-практиканти прийшли до висновку, що мотиви відвідування школярами уроків фізичної культури впливають на навчальну активність учнів, в свою чергу і вона значною мірою залежить від задоволеності школярів уроками. Як бачимо, ці процеси є взаємозалежними.

Список літератури:

1. Безверхня Г.В. Формування мотивацій до самовдосконалення учнів загальноосвітніх шкіл засобами фізичної культури і спорту: метод. Рекомендації для вчителів фізичної культури / Г.В. Безверхня. – Умань : УДПУ, 2003. – 52 с.
2. Лисяк В. М. Формування інтересу до занять фізичною культурою та спортом у школярів 6- 11 класів :дис... канд. наук з фіз. вих. та спорту: 24.00.02 / В. М. Лисяк:Харківська держ. академія фізичної культури.— Х., 2006. - 211с.
3. Саїнчук М. М. Формування ціннісних орієнтацій в сфері фізичної культури і спорту учнів старших класів у процесі фізичного виховання : автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / М. М. Саїнчук: Національний університет фізичного виховання і спорту України. – К., 2012. – 22 с.

Голуб В.А. <https://orcid.org/0000-0003-3123-7169>

Прокопович В.М. <https://orcid.org/0000-0003-4758-1538>

Бережанський О.О. <https://orcid.org/0000-0002-4764-2006>

Ястремський О.О.

РОЗВИТОК ВОЛЕЙБОЛУ НА КРЕМЕНЕЧЧИНІ

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка

Анотація. У публікації розкриваються історичні аспекти розвитку волейболу на Кременеччині, проаналізовано виступи навчальних закладів Кременеччини у волейбольних турнірах, описано створення та діяльність громадської організації «Федерація волейболу м. Кременця та Кременецького району».

Annotation. *The publication reveals the historical aspects of volleyball development in Kremenets region, analyzes Kremenets educational institutions' performances in the regional volleyball tournaments, describes the creation and activities of the public organization "Volleyball Federation of Kremenets and Kremenets district".*

Волейбол на Кременеччині у кінці 90-тих на початку 2000-них років переживав важкі часи. Недостатнє фінансування спорту в районі [1] та м. Кременець стало причиною відсутності проведення Чемпіонату району та Кубка. Лише щороку проводились змагання на Кубок району ФСТ «Колос». Періодично, але традиційно брали участь у даних змаганнях спортивні колективи педагогічного та лісотехнічного коледжу, м. Почаєва та сіл: Лідихова, Горинки, Лопушно, Будки.

Незважаючи на хронічні фінансові труднощі основною рушійною силою розвитку волейболу на Кременеччині став студентський волейбол. Команда Кременецького педагогічного коледжу [2] (викладач тренер Єрусалимець К.Г.) успішно виступала у обласних змаганнях серед вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, будучи переможцем з 1996 по 2001 роки. Досить вдало виступала студентська команда Кременецького лісотехнічного коледжу у Всеукраїнській спартакіаді міністерства лісового господарства серед навчальних закладів. Під керівництвом керівника фізичного виховання Сторожука В.П. команда з волейболу традиційно була у переможцях та призерах спартакіади.

Періодично проводили роботу вчителі Кременеччини щодо розвитку волейболу серед учнівської молоді. Регулярно проводились шкільні змагання [1,2] з волейболу на досить високому організаційному рівні. Відповідно результатом цих змагань збірна Кременецького району, не маючи відділення «волейбол» у ДЮСШ, були призерами обласних змагань. Збірна кременецького району 90-тих на початку 2000-них років формувалась в основному з Кременецької школи-інтернату (вчитель Дранчук З.І.), Почаївської ЗОШ (вчитель Циганюк П.Д.), Лідихівської ЗОШ (вчитель Остапчук М.П.). У 1995 та 1996 роках команда Кременецького району займала 3 місце у

Чемпіонаті області серед учнівської молоді. Перед місцевим керівництвом не одноразово піднімалось питання відкриття секції волейболу в місцевому ДЮСШ, але з різних причин вони відхилялись.

З 2006 року викладачами кафедри теорії та методики фізичного виховання Кременецького обласного педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка (Голуб В.А., Бочелюк С.Г.) було започатковано міжобласний турнір з волейболу присвячений пам'яті воїнам загиблим у афганській війні. У турнірі беруть участь команди Тернопільської, Рівненської, Львівської області.

З призначенням Петрука В.П. начальником відділу у справах сім'ї, молоді та спорту Кременецької районної адміністрації у 2014 році була налагоджена співпраця між місцевою владою та волейбольною спільнотою регіону і спостерігалась позитивна динаміка, зокрема з фахівцями у галузі фізичної культури та спорту Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Реалізація співпраці Кременецької районної ради та Кременецької міської ради з фахівцями у галузі фізичної культури та спорту Кременеччини протягом останніх років сприяла позитивному розвитку волейболу в місті та районі. Закладено тенденції з окремих напрямів волейболу (масового, дитячого, пляжного), впроваджувалась система проведення комплексних та багатоступневих змагань міського і районного масштабів.

Відповідно результатом проведеної роботи перед активом волейбольної спільноти Кременеччини постало завдання – створення громадської організації «Федерація волейболу м. Кременця та Кременецького району».

Так 30 листопада 2018 року відбувся навчально-методичний семінар «Сучасні тенденції розвитку волейболу» організований кафедрами спортивних ігор та туризму, теоретико-методичних основ фізичного виховання Кременецької ОГПА імені Тараса Шевченка.

В рамках семінару було проведено установчі збори засновників ГО «Федерація волейболу м. Кременця та Кременецького району» і обрано головою громадської

організації завідувача кафедри спортивних ігор та туризму доцента Голуба В.А.

Результатом роботи федерації серед населення Кременецького району та м. Кременця стали традиційними проведення змагань:

Відкритого чемпіонату району та м. Кременця, Суперкубка Кременецького району та м. Кременця, турнір, присвячений пам'яті героя Майдану та Небесної Сотні Олександра Капіноса, турнір пам'яті вчителя Почаївської ЗОШ Циганюка Петра Даниловича, турнір серед працівників закладів освіти Кременецького району та м. Кременця.

З метою підтримки дитячих волейбольних команд [3] традиційно проводяться змагання «Волейбольна весна», відкритий дитячий кубок м. Кременця. Так у березні 2019 року (2017 – 6 команд, 2018 – команд) під егідою федерації у змаганнях «Волейбольна весна» взяло участь 16 дитячих команд: 8 команд хлопців, 8 команд дівчат, у 2020 планувався міжрайонний волейбольний фестиваль серед дітей.

Були проведені благодійні турніри по збору коштів, хворій на онкологію молодій людині: «Подаруй надію» у Кременецькому лісотехнічному коледжі (2019 – 2020), благодійний турнір по збору коштів Кременецькому інклюзивному центру «Велике серце» (грудень 2019) у Кременецькій ОГПА імені Тараса Шевченка. Вдалося просунути через депутатів міської ради рішення про відкриття виділення класичного і пляжного волейболу в Кременецькій ДЮСШ ім. А. Пушкаря. Силами спеціалістів КОГПА ім.Тараса Шевченка, викладачами і за фінансової підтримки керівництва міста, у 2020 році було встановлене сучасне електронне табло, реконструйоване і підсилене освітлення, приведені у відповідність з правилами змагань майданчик в спортзалі КОГПА ім.Тараса Шевченка, який відповідає вимогам проведення змагань.

У 2018 році започаткована об'єднана кременецької громади волейбольна команда «Кременець-Академія». Також, команда «Кременець-Академія» [3]

м. Кременець розпочала виступи у Чемпіонаті Тернопільської області з волейболу сезону 2018-2019рр до складу якої увійшли кращі спортсмени академії, а також м. Кременець та

Кременецького району. Директор команди – завідувач кафедри спортивних ігор та туризму, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Голуб В. А. Тренер – доцент, заслужений працівник фізичної культури і спорту України, професійний тренер Міжнародного рівня 1 –FIVB, Вищого рівня України, Вищого рівня Іспанії, Вищого рівня Португалії, суддя національної категорії України Прокопович В. М.

Зрозуміло, що відродження та розвитку волейболу на Кременеччині, залежатиме насамперед від постійної уваги і фінансового, матеріального та кадрового її забезпечення. Якщо перших два фактори в основному залежать від органів місцевого самоврядування, то в усіх інших аспектах федерація спрямовується на організацію низки дієвих заходів. Йдеться про створення волейбольних осередків, клубів і команд на місцях, про співпрацю з органами місцевої влади щодо створення спортивних споруд і сприяння організаційно-технічному забезпеченню навчально-тренувального процесу та проведенню змагань з волейболу. Стають постійним явищем семінари, наради, навчання тренерів і суддів з волейболу, в тому числі через роботу постійно діючих науково-практичних і методичних семінарів тренерів аматорських команд і вчителів фізичного виховання загальноосвітніх шкіл. Де основний тягар роботи і розвитку волейболу в регіоні бере на себе викладацький склад КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Окремим рядком плануються і проходять заходи з удосконалення і впровадження системи дитячо-юнацького волейболу, зокрема створення нових волейбольних команд, відкриття групи волейболу в ДЮСШ і волейбольних секцій в ЗОШ і селах району. Завершальним етапом такої роботи має стати проведення масових змагань, а саме: фестивалів, спартакіад з волейболу та їх висвітлення і популяризація у місцевих засобах масової інформації, та започаткованим засновниками ГО «Федерація волейболу м. Кременця та Кременецького району» [3] форуму волейбольної спільноти.

Як показує історія основною рушійною силою у розвитку волейболу на Кременеччині стали заклади вищої освіти, їх спеціалісти, фанати і аматори, меценати, спонсори, політики.

Список літератури:

1. Галевич В.С. Спорт у містах Кременець та Почаїв. Кременець: ВАТ «ПАПІРУС» 2009. 404с.
2. Галевич В.С. Історія спорту Кременеччини. Кременець: ВАТ «ПАПІРУС» 2011. 296с.
3. <https://www.facebook.com/groups/399596320607888/>

Грабик Н.М. <https://orcid.org/0000-0002-8882-9782>

Вадовський А.С.

Заверуха Н.Р.

**ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФІЗИЧНОЇ І ТЕХНІЧНОЇ
ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ФУТБОЛІСТІВ РІЗНОГО ІГРОВОГО
АМПЛУА СТУДЕНСЬКОЇ КОМАНДИ**

**Тернопільський національний педагогічний університет
ім. Володимира Гнатюка**

Анотація. У статті аналізується показники фізичної та технічної підготовленості гравців різного ігрового амплуа студентської футбольної команди.

Annotation. The article analyzes the condition of physical and tactical preparedness of the students-footballers of different game role.

Аналіз основних напрямків досліджень у футболі свідчить, що на сучасному етапі його розвитку одним з важливіших питань управління підготовкою спортсменів є організація контролю їх фізичної й технічної підготовленості. В дослідженнях цілого ряду науковців актуалізується доцільність зміщення акцентів на формування фізичної підготовленості та основ техніки як бази для подальшого спортивного вдосконалення [2, 5].

В сучасному футболі актуальним питанням є вивчення різних сторін підготовленості футболістів різного ігрового амплуа. Визначення рівня фізичної і технічної підготовленості пов'язане, з одного боку, з необхідністю аналізу виконаної роботи за певний період тренування, з іншої – з метою скоригувати тренувальний процес на подальших етапах підготовки футболістів.

Більшість фахівців теорії і практики спортивного тренування зазначають, що фізична підготовка – є базою, яка обумовлює ефективність виконання техніко-тактичних дій, а також створює